

VALORACIÓ DE L'INFORME JURÍDIC COMPLEMENTARI EMÈS PER L'ASSESSORIA JURÍDICA EL 13 DE GENER DE 2017 SOBRE EL PROJECTE D'ORDRE PER LA QUAL S'APROVA EL REGLAMENT DEL REGISTRE DE PARELLES ESTABLES DE CATALUNYA

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques va trametre a l'Assessoria Jurídica, en data 30 de desembre de 2016, el text del Projecte d'ordre per la qual s'aprova el Reglament del Registre de parelles estables de Catalunya, una memòria valorativa de l'acord de la Comissió de Govern Local de Catalunya, de 12 de desembre de 2016, i una justificació de la modificació de la disposició final i de l'addició d'una nova disposició transitòria al text legal, ambdós documents de data 29 de desembre de 2016.

El present document té per objecte la valoració de l'informe jurídic complementari emès per l'Assessoria Jurídica, en data 13 de gener de 2017, a la vista dels documents esmentats en el paràgraf anterior, si bé limitant aquesta valoració a les observacions i els suggeriments que no hagin estat objecte de valoració o resposta anteriorment per part d'aquesta unitat directiva.

- **Observacions respecte del procediment d'elaboració i tramitació del Projecte d'ordre:**

L'Assessoria Jurídica posa de manifest que a l'expedient de tramitació hi consta una Nota de simplificació i administració electrònica relativa al Projecte d'ordre, del Gabinet Tècnic de la Secretaria General, de data 11 d'octubre de 2016, que es troba sense signar i que, en virtut de l'article 63.2 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic de procediment de les administracions públiques de Catalunya, s'han de signar els documents que integren l'expedient de tramitació. Sens perjudici d'aquesta previsió legal i de la responsabilitat de cada unitat respecte dels documents emesos, aquesta unitat directiva entén que no és imprescindible la signatura de la Nota esmentada, en no constituir pròpiament un document que integri l'expedient de tramitació pròpiament dit, sinó un document intern de treball on es formulaven suggeriments i propostes de millora tècnica, reflectides en bona part en el text de la proposta normativa.

- **Observacions respecte del contingut del Projecte d'ordre:**

Els suggeriments de tècnica normativa i de caire formal respecte del preàmbul del Projecte d'ordre s'accepten en la seva totalitat i s'incorporen al text legal. Així, s'inclou al paràgraf cinquè del preàmbul la data del Decret Llei 3/2015 i se substitueix l'expressió del paràgraf sisè "el mateix Decret" per "el mateix Decret llei".

L'Assessoria Jurídica suggereix, com a qüestió de caire formal, que l'article 2 del Projecte d'ordre digui "l'annex 1 del Reglament" en substitució de "l'annex d'aquest Reglament", suggeriment que la unitat impulsora accepta, amb la corresponent modificació del text normatiu en aquest sentit.

Respecte de l'article 2 del Reglament, l'Assessoria Jurídica reitera l'observació que ja va formular en el seu informe jurídic d'1 d'agost de 2016, relativa a la supressió de l'incís "*el qual pot delegar l'exercici de les funcions que li corresponen a les persones responsables dels serveis territorials del Departament de Justícia*" ja que s'al·lega que no es necessària aquesta especificació perquè en tot cas caldrà estar al règim de delegació de competències establert per la normativa sobre règim jurídic i de procediment de les administracions públiques. En aquest extrem, la unitat impulsora es remet a l'argumentació que consta a la Memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta del Projecte d'ordre per la qual s'aprova el Reglament del Registre de parcel·les estables de Catalunya, de data 16 de novembre de 2016.

L'Assessoria Jurídica, respecte del requisit de la necessitat de submissió expressa d'ambdós membres de la parella estable al règim de parcel·les estables previst al Codi civil de Catalunya, reitera, com ja va posar de manifest en el seu informe jurídic d'1 d'agost de 2016, que la subjecció al dret civil de Catalunya ve determinada pel veïnatge civil i no, per tant, per la manifestació expressa que es faci en aquest sentit. Per tant, suggereix que la unitat impulsora valori la possibilitat d'eliminar aquest requisit. Aquesta unitat es remet novament a l'argumentació continguda en la Memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta del Projecte d'ordre per la qual s'aprova el Reglament del Registre de parcel·les estables de Catalunya, de data 16 de novembre de 2016.

Pel que fa a l'apartat 1 de l'article 5 del Reglament, l'Assessoria Jurídica posa de manifest que s'ha suprimit, tant a la lletra a) com a la lletra b), una referència als documents aportats en el cas de constitució de la parella, com els documents que acreditin l'extinció, suggerint que es valori la conveniència d'afegir aquests extrems. Una vegada valorat aquest suggeriment, no es considera convenient l'adició proposada, atès que els documents no s'han de contenir en els assentaments, sinó que han de romandre en l'expedient corresponent.

L'apartat 2 del mateix article 5 del Reglament preveu que en les inscripcions de la parella estable hi ha de constar, en primer lloc, el membre de la parella estable el cognom del qual sigui primer segons l'ordre alfabètic. Tot i això, l'Assessoria Jurídica considera que caldria afegir una referència a la forma de practicar les inscripcions (per exemple, per data d'entrada al registre de la sol·licitud d'inscripció o del document notarial) i les extincions (per exemple, a continuació de les inscripcions a què es refereixen). Les parcel·les estables s'inscriuran per ordre d'incoació, tal i com estableix la normativa general, amb les excepcions que escaiguin, sempre que estiguin igualment previstes per aquesta normativa. D'altra banda, en tractar-se d'un registre telemàtic, l'extinció de les parcel·les estables no s'inscriurà a continuació de la seva inscripció perquè aquesta no tindrà la mateixa forma ni el mateix suport que un registre en paper, tot i que l'extinció de la parella estable estarà

vinculada amb la seva inscripció. En conseqüència, no es considera necessari que el Projecte d'ordre abasti precisions d'aquest detall.

Pel que fa al contingut de l'article 10.2 del Reglament, l'informe de l'Assessoria Jurídica considera convenient que es concreti l'òrgan competent per dictar la resolució que s'esmenta en el precepte legal citat. La unitat directiva considera que, atesa la possibilitat que aquesta resolució sigui adoptada, en hipòtesi, per diversos òrgans, és preferible deixar oberta aquesta possibilitat i no concretar l'òrgan competent per dictar la resolució referida en el paràgraf anterior, per no introduir una rigidesa normativa innecessària, tot considerant que l'òrgan responsable del Registre resta habilitat, en qualsevol cas, per dictar la resolució esmentada.

L'apartat 4 del mateix article 10 del Reglament fa referència a les notificacions de les resolucions d'inscripció o de modificació de la parella estable, establint els terminis màxims en què s'han d'efectuar. Se suggereix en l'informe jurídic que es valori la inclusió de les resolucions d'extinció de les parelles estables. La unitat impulsora accepta totalment aquesta observació, de manera que modifica el text legal en el sentit indicat.

En relació amb el mateix article 10.4 del Reglament, i tenint en compte el seu contingut juntament amb el contingut de l'article 4.4 del mateix text legal, l'Assessoria Jurídica estima convenient incorporar el contingut de l'article 4.4 a l'article 10.4. Aquesta unitat valora positivament aquest suggeriment i, per tant, l'accepta en la seva totalitat i procedeix a modificar el text legal en aquest sentit.

L'Assessoria Jurídica, pel que fa a la disposició addicional tercera del Reglament, i reiterant les consideracions que ja va fer en el seu informe jurídic preliminar de data 1 d'agost de 2016, suggereix que també es faci referència al model de declaració responsable, que se substitueixi la referència al "*Departament responsable del Registre de parelles estables de Catalunya*" pel "*Departament competent en matèria de dret civil*" i, per últim, que s'inclouï l'adreça web on es trobin disponibles els models esmentats en la disposició addicional referida. En relació amb aquests suggeriments, es reiteren, una vegada valorats, les consideracions que es van fer a la Memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta del Projecte d'ordre per la qual s'aprova el Reglament del Registre de parelles estables de Catalunya, de data 16 de novembre de 2016, i s'opta per mantenir la redacció actual del text normatiu.

En relació amb la disposició transitòria tercera del Reglament, de nova redacció, la incorporació de la qual fou objecte de justificació mitjançant la Nota d'aquesta Direcció General, de 29 de desembre de 2016, l'Assessoria Jurídica formula diverses consideracions.

Pel que fa a la producció d'efectes de la inscripció de la parella de fet en el Registre, el text de l'Ordre assenyalava, en el supòsit de fet previst en aquesta disposició transitòria tercera, que aquests efectes es produirien des de la data de constitució de la parella. Amb aquesta previsió, el projecte d'Ordre no pretén determinar el moment a partir del qual existeix una parella, sinó el moment al qual vol referir els efectes de la inscripció. L'informe de l'Assessoria Jurídica assenyalava en aquest punt que "els efectes de l'acte de la inscripció en

el registre de parelles estables es produiran a partir del moment de la inscripció”. A parer de la unitat impulsora, aquesta afirmació s’ha de matisar atesa la impossibilitat de preveure o anticipar la producció d’efectes que altres normes, dictades per un o altre centre de producció normativa, des d’una o altra competència, i dins de l’àmbit públic o privat, puguin atribuir en l’actualitat o en el futur a una previsió normativa com la que és objecte de comentari. Com assenyala l’informe de l’Assessoria Jurídica, el moment a partir del qual es considera que existeix una parella estable (...) ve determinat (...) per la regulació que sobre aquest tema estableix l’article 234-1 del Codi civil de Catalunya, a partir de l’aprovació de la Llei 25/2010, del 29 de juliol, la qual n’aprovà el llibre segon, relatiu a la persona i la família. La data d’aprovació d’aquesta Llei, la constitució de parelles estables *ope legis* a partir de la seva aprovació, la previsió continguda al projecte d’Ordre –que en cap cas no es pot entendre com una disposició restrictiva de drets individuals- i els efectes es puguin atribuir per altres normes o com a resultat de les operacions hermenèutiques corresponents no han d’impedir necessàriament la dissociació entre la data de la inscripció i la de la seva eficàcia.

Aquest raonament també justifica la fixació d’un termini per a la inscripció de les parelles estables que hagin iniciat la seva convivència abans de l’entrada en vigor del Projecte d’ordre en tramitació: la possible dissociació entre la data d’inscripció i la de la seva eficàcia té un caràcter extraordinari, fonamentat en els arguments exposats anteriorment, que no convé deixar indefinidament obert, per raons de seguretat jurídica. Això no obstant, i si així ho desitgen, les parelles constituïdes abans de l’entrada en vigor de l’Ordre poden sol·licitar igualment la seva inscripció en el Registre, de forma voluntària i amb els efectes que s’hi preveuen amb caràcter ordinari.

De forma anàloga, la inscripció de l’existència d’una parella estable –amb la inscripció successiva de la seva extinció- resta limitada, amb caràcter transitori, als supòsits en què s’hagi produït la mort d’un membre de la parella amb anterioritat a l’entrada en vigor de l’Ordre projectada, atès que fins a aquest moment no era possible accedir al Registre de parelles estables, a diferència de la situació que es produeix a partir de l’aprovació d’aquesta norma, i sens perjudici dels altres mitjans legalment previstos per acreditar la constitució o l’existència d’una parella estable d’acord amb la legislació civil vigent a Catalunya.

Finalment, en referència a l’annex 1 del Reglament, on es concreta el contingut del fitxer de dades de caràcter personal que crea l’article 2 del projecte d’Ordre i es preveuen unes mesures de seguretat de nivell bàsic, entén l’Assessoria Jurídica que caldria aplicar un nivell alt, tal i com es va posar de manifest en el seu informe jurídic d’1 d’agost de 2016, tenint en compte la possibilitat que a través de la recollida de la dada relativa al sexe dels membres de la parella estable es reveli informació sobre la seva orientació sexual, en la línia apuntada per l’informe de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades de data 4 d’octubre de 2016. A la vista d’aquestes consideracions, la unitat impulsora entén que ens trobem davant d’un Registre de caràcter merament declaratiu, la inscripció en el qual té caràcter voluntari i requereix el consentiment dels dos membres de la parella –a diferència d’allò que preveïen algunes versions inicials del projecte d’Ordre-, sense que es pugui accedir al seu contingut si no és a través d’un certificat que únicament es pot expedir a instància dels membres de la parella, dels seus hereus o dels òrgans judicials, essent suficient la implantació de mesures de seguretat de nivell bàsic, en tractar-se de dades que es refereixen únicament al sexe

d'una persona, i no, en canvi, a la seva vida o orientació sexual, i que són recollides en el fitxer de forma incidental o accessòria, sense guardar relació amb la seva finalitat (article 81.5.b del RLOPD).

CPISR-1 Signat
digitalment per
C XAVIER CPISR-1 C
BERNADÍ XAVIER
GIL BERNADÍ GIL
Data: 2017.01.18
12:00:38 +01'00'

Xavier Bernadí Gil
Director General de Dret i d'Entitats Jurídiques

Barcelona, 18 de gener de 2017